

IŠVADA DĖL FINANSŲ MINISTERIJOS 2019 METŲ EKONOMINĖS RAIDOS SCENARIJAUS ŠALIŠKUMO

Objektyvūs kriterijai rodo, kad Finansų ministerijos parengtas 2019 metų ekonominės raidos scenarijus buvo nešališkas. Remiantis skaičiavimais, atliktais pagal išvadų dėl šališkumo rengimo Finansų ministerijoje tvarką¹, vieno Finansų ministerijos ekonominės raidos scenarijaus rodiklio standartinė paklaida* - bendrasis vidaus produktas (toliau - BVP) to meto kainomis, ketverius metus iš eilės buvo didesnė už Europos Komisijos ir Lietuvos banko ekonominės raidos scenarijų rodiklių standartinės paklaidas. Ši paklaida iš esmės susidarė dėl Statistikos departamento atliekamų projekcijų sudarymo statistinės bazės peržiūrų ir revizijų, atliktų po paskutinio nagrinėjamo laikotarpio FM ekonominės raidos scenarijaus paskelbimo. Paskutinė FM projekcija nagrinėjamu laikotarpiu buvo atlikta 2019 m. rugsėjo mėnesį, EK ir LB atitinkamai lapkričio ir gruodžio mėnesiais.

Per analizuojamą laikotarpį Finansų ministerijos 2019 metų dviejų ekonominės raidos scenarijaus rodiklių paklaidos buvo didesnės už Lietuvos banko ir Europos Komisijos prognozuojamų atitinkamų rodiklių standartinės paklaidas.

Finansų ministerijos 2019 metų ekonominės raidos scenarijaus vertinimas

	Standartinė paklaida		
	Finansų ministerija (FM)	Lietuvos bankas (LB)	Europos Komisija (EK)
Bendrasis vidaus produktas to meto kainomis, mln. EUR	284	183	120
Bendrojo vidaus produkto palyginamosiomis kainomis pokytis, procentiniais punktais	0,3	0,4	0,3
Nedarbo lygis (gyventojų užimtumo tyrimo duomenimis), procentiniais punktais	0,1	0,1	0,0
Užimtų gyventojų skaičiaus pokytis, procentiniais punktais	0,1	0,1	0,1
Vidutinio mėnesinio bruto darbo užmokesčio pokytis, procentiniais punktais	0,3	0,4	0,5
Suderinto vartotojų kainų indekso pokytis (vidutinis metinis), procentiniais punktais	0,1	0,0	0,0

* Standartinė paklaida apskaičiuojama už laikotarpį, prasidedantį likus keturiems mėnesiams iki nagrinėjamų metų pradžios ir pasibaigiantį paskutiniu nagrinėjamų metų mėnesiu, t.y. analizuojamas 16 mėn. laikotarpis nuo 2018 m. rugsėjo iki 2019 m. gruodžio. Per šį laikotarpį FM rengė ekonominės raidos scenarijų 2019 metams 3 kartus, EK – 5 kartus, LB – 6 kartus.

¹ Tvarka buvo parengta įgyvendinant 2012 m. gruodžio 5 d. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimą Nr. 1460 „Dėl įgaliojimų suteikimo įgyvendinant Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymo 1, 2, 3, 8, 10, 14, 17, 18, 19, 20, 21, 24, 30, 31, 32, 33, 35, 37 straipsnių, penktojo skirsnio pavadinimo pakeitimo, įstatymo papildymo šeštuoju skirsniu ir priedu bei 16 straipsnio pripažinimo netekusiu galios Įstatymo 23 straipsnio 4 dalį“ ir Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymo 37 straipsnio 5 dalies nuostatas.

Tvarkos apraše aprašoma Finansų ministerijos parengto ekonominės raidos scenarijaus (toliau – scenarijus) šališkumo vertinimo procedūra (toliau – procedūra), kurios esmė – remiantis objektyviais kriterijais (tam tikrų rodiklių standartinėmis paklaidomis) įvertinti scenarijaus šališkumą. Šiuo tikslu scenarijus lyginamas su nepriklausomų institucijų – Lietuvos banko ir Europos Komisijos – scenarijais.

Finansų ministerijos 2016–2019 metų ekonominės raidos scenarijaus vertinimas*

Rodiklis	Standartinė paklaida											
	2016			2017			2018			2019		
	Finansų ministerija	Lietuvos bankas	Europos Komisija	Finansų ministerija	Lietuvos bankas	Europos Komisija	Finansų ministerija	Lietuvos bankas	Europos Komisija	Finansų ministerija	Lietuvos bankas	Europos Komisija
Bendrasis vidaus produktas to meto kainomis, mln. EUR	106	68	88	457,7	353	340	336,2	177	115	284,3	183	120
Bendrojo vidaus produkto palyginamosiomis kainomis pokytis, procentiniais punktais	0,1	0,1	0,1	0,4	0,4	0,3	0,1	0,2	0,2	0,3	0,4	0,3
Nedarbo lygis (gyventojų užimtumo tyrimo duomenimis), procentiniais punktais	0,1	0,2	0,1	0,0	0,1	0,1	0,1	0,2	0,1	0,1	0,1	0,0
Užimtų gyventojų skaičiaus pokytis, procentiniais punktais	0,3	0,4	0,4	0,3	0,1	0,2	0,5	0,4	0,1	0,1	0,1	0,1
Vidutinio mėnesinio bruto darbo užmokesčio pokytis, procentiniais punktais	0,7	0,8	1,0	0,5	0,6	0,8	0,8	0,8	0,5	0,3	0,4	0,5
Suderinto vartotojų kainų indekso pokytis (vidutinis metinis), procentiniais punktais	0,1	0,1	0,1	0,3	0,3	0,4	0,1	0,1	0,3	0,1	0,0	0,0

* Spalvotai pažymėti Finansų ministerijos ekonominės raidos scenarijaus rodikliai, kurių standartinės paklaidos didesnės už Lietuvos banko ir Europos Komisijos scenarijų standartinės paklaidas.